

NYÍLT

LAPOK

*Bagi Attila képzőművésszel
Kovács Kristóf (Sajnos Gergely)
helyszínelő beszélgetett a festészetét
meghatározó témákról, az elmúlt
időszak projektjeiről és művészeti
motivációiról.*

KK(SG): Három olyan kérdést írtam össze veled kapcsolatban, amit alapvetően fel szeretnék tenni, aztán a beszélgetésünkben kibontakozva jön majd a többi. Az érdekelne, hogy mennyire vezethetőek vissza a képeiden szereplő elemek a személyedhez. Tehát mennyire van saját motívumrendszered?

BA: Ez bennem is sokszor felmerül, hogy mennyire van vagy mennyire nincs. Általában széles skálán mozognak azok a motívumok, amiket megjelenítek, ezért viszonylag tudatosan kezdek el redukálni a képeimen látható elemeket. Alapvetően inkább a kép felépítése az, ami állandó; a festészeti elemek egymásra épülése nagyon kollázsszerű, néhol alá-fölé, máshol egymás mellé vannak rendelve a képeken. Izgat a változatossága annak, hogy térbeli viszonyrendszerben hogyan helyezhetőek el az elemek. Például a *fekete hátteres sorozatom*¹ kicsit kilóg az úgynevezett festői praxisomból. Viszonylag sok konkrétumot ábrázolok ezeken a képeken, valamint az egésznek van egy olyan személyes töltöttsége, amely rám nem igazán volt jellemző ezelőtt. Sajnos ez az életem egy szomorú eseményéből eredeztethető, annak viszont nagyon örülök, hogy ezáltal visszataláltam az ábrázolásnak arra az útjára, amit azóta is nagyon frissként élek meg. Ezt a továbbiakban is szeretném folytatni. Nem tudom, hogy ezzel választottam-e. A lényeg, hogy az ábrázoló és a nem ábrázoló formák keverednek a kép síkján, és ez az, ami mindig jelen van.

KK(SG): Eszerint az absztrakt, nem teljesen ábrázoló, de könnyen felismerhető motívumok egyébként is benne voltak a munkáidban?

BA: Régebben volt egy-kettő (bár az sem túl könnyen felismerhető). Most sokkal több. Mivel ezen sorozat esetében konkrét emlékekből dolgoztam, így azoknak az adott motívumait gyűjtöttem össze kezdésként.

KK(SG): Tehát itt konkrét élményekkel foglalkoztál, nem olyan festészeti problémákkal, mint a *Professzorok házas ins-tallációd*²?

BA: Igen, bár azon is volt egy-egy elem, ami felismerhető volt, de ott sokkal inkább a koncepció volt fontos. Az motivált, hogy mit gondolok éppen a festészetről és a táblaképekről, nem pedig az, hogy mi szerepel a képen. Nem éreztem, hogy még egy személyes szállal túl kellett volna töltenem.

KK(SG): Akkor téged a festészet konceptuális mivolta érdekel?

BA: Részben. Másodrészen pedig mindig nagyon érdekesnek tartottam a festészeti gondolkodásomban az emberi énkép kialakulását. A torzuló, felnagyított emlékek. Teljesen elfelejtett, de ugyanakkor releváns történések a gyerekkorból. Ezek mind ilyen kis szilánkok, foszlányok, amik szépen egymásra rétegződnek, és kialakul a végén belőle egy ember és az énképe. Igazából fogal-

mad sincs, hogy miért vagy olyan, amilyen, szóval ezek a töredékek sosem fognak összeállni a fejedben egy komplex képpé. Hol valami inkább kidomborodik, hol majdnem eltűnik. Emiatt van a festményeimnek fura strukturáltsága, ilyen fragmentált, szilánkos, darabos, kollázsszerű felépítése. Ez a gondolkodás sok esetben nem tetten érhető a táblaképeimnél, de nem is tartottam ezt fontosnak. Ez nekem a motivációm arra, hogy fessek, és, hogy hogyan tegyem mindezt.

KK(SG): Akkor ebből fakad a képsíkok elválasztása, kiemelése? Tehát, hogy nemcsak egy egyszerű táblaképben gondolkozol, hanem a festészet keretei között maradvá, azonban a képsíkból kilépve alkotsz?

BA: Igen, ez így van. Egyre kevésbé csinállok csak táblaképet. Alapvetően már így gondolkodom, mindkét pólusban, térben és síkban.

KK(SG): Három kérdésből az elsőt már feltettem a beszélgetésünk elején. A második pedig ez: Mi az újdonság, amit neked a festészet ad? Hiszen számos kísérletezésed van a képsík elhagyásával kapcsolatban, amiket most is említettél. Tehát mi az, amiért mégis mindig a festészethez térsz vissza, amiért azt választod?

BA: Nyilván sok köze van ahhoz, hogy festéssel foglalkozom egy ideje. Azt tanultam, így nyilvánvalóan abban van valamilyen tapasztalatom. Mindig felvet bennem valami újat, egy új kérdést. Amikor egy ilyen nagyobb kérdéssel kezdek el foglalkozni, akkor abból általában egy kiállítás vagy projekt születik, mint amiket eddig említettünk. A kép maga annyi mindent rejt magában, hogy azt el sem tudom mondani. Például hogyan csapódik le egy sík kép az agyunkban. Milyen érzéseket vált ki belőlünk, hogy vált ki belőlünk érzéseket, miért vált ki bármit is egyáltalán stb. Én ezt nagyon szeretem. Meg hát ebben nőtem fel. Már középiskolában is egy rajkőzpontú képzésre jártam, aztán ez az egyetemen folytatódott. Tehát amíg felnőttem, gyakorlatilag amikor elkezdtem gondolkodó emberré válni, végig táblaképekkel foglalkoztam. Nyilván néha kikacsintva más dolgok felé is, de főleg azzal. Nem állítom, hogy ez biztosan meg fog maradni, viszont amíg találok benne legalább számomra érdekes kérdéseket, felvetéseket, amik foglalkoztatnak, addig biztosan maradok ennél a médiumnál is.

¹ A beszélgetés során többször említett „fekete hátteres sorozatként” emlegetett alkotások alatt a Nagyházi Contemporaryban, idén januárban megrendezett „Big Boys Don't Cry” című kiállításán látható műveket, illetve a Torula Művész-térben tavaly kiállítottakat (PÜDER vol.4: Are you sure you want to reset?) érti. <https://www.facebook.com/events/nagyh%C3%A1zi-contemporary/bagi-attila-big-boys-dont-cry/4407871945986170/>

² Ezalatt a „Under the skin” című kiállítására utalok, ami az egykori Dürer Kert mellett található Professzorok Házában volt látható. <https://www.facebook.com/events/746050279529414/?ref=newsfeed>

KK(SG): Mi az a kérdés, ami most a táblaképek készítésére ösztönöz?

BA: Most leginkább az, hogy hogyan tud együttműködni egy térbeli objektum a táblaképpel, hogy tud ez egy munkaként jelen lenni, részt venni egy térben. Tudja-e ezt egy külső szemlélő egy műnek tekinteni? Szóval egy egészen egyszerű vizuális probléma. Ez majdnem visszavezethető az egyik diplomamunkámhoz, de inkább a *festék golyókhöz*³, ami mögött egy elég konkrét és romantikus gondolat áll. A kiindulópontja az volt, hogy a festmény tulajdonképpen feláldozza magát a három dimenzióba való kilépésért, még ha ennek az is az ára, hogy elveszti az alapvető képi információit (nyilván cserébe nyer újakat). Ez az elképzelés egészen konkrét volt. Festettem három képet, azokat lekaptartam, amennyire csak tudtam, majd összegyűrtam egy golyóvá a katorékot.

Tulajdonképpen ez formálódott tovább. Ez a gondolat megfigyelhető a MŰTŐ-s⁴ kiállításánál is, ahol egy „képként” kezelték a térnek egy szegletét, a faltól falig és a padlótól plafonig terjedő látványt. Ebben a nagy muráliában próbáltam ábrázolni egy klasszikusabb kiállítási struktúrát egy posztamenssel és két vászonnal a falon, amik jelen esetben nem az eredeti funkciójukat látták el.

KK(SG): Átvitt értelemben és valójában is a képnek a tere nem ér véget a vászon szélénél?

BA: Persze, ez nem is kérdés. Ezért szeretem igazából a kiállításokat (mindazon túl, hogy látod a képeidet egy fehér környezetben, ami egy műteremben nem mindig olyan egyszerű, illetve mások is látják, és kapsz visszaigazolásokat), mert lehetőséget ad arra, hogy csináljak valami olyat, ami tényleg csak arra a bizonyos időintervallumra szól. Valami helyspecifikusat, ami aztán megsemmisül, eltűnik. Amit különösen szeretek benne, hogy ezután ezek is csak emlékeként töredeznek tovább; nincsenek ott kézzelfoghatóan a raktárban, nem tudom elővenni és megnézni. Széttöredezve épül be a tudatomba.

KK(SG): Akkor te inkább kiállításra dolgozol? Vagy elkezdesz valamin dolgozni, ami köré építesz egy kiállítást?

BA: Ez teljesen változó. Alapvetően úgy dolgozom, hogy kitállok valamit, és megyek a műterembe, aztán csinálom. Meg aztán a következőt is, és, ha lesz egy kiállítási lehetőség valahol, akkor gondolkodom azon, hogy hogyan tudom adaptálni az adott térbe, vagy mit tudnék még hozzáadni. Másrészt vannak munkák, amik megkívánják, hogy konkrétan kiállításra valósuljanak meg, mint a *prof házas*,⁵ amihez például muszáj egy kiállítótér. Alapvetően dolgozom mindig, és örülök, hogyha azt egy kiállításon meg tudom mutatni. Meg vele együtt egy alkalmi dolgot, ami aztán a kiállítás végeztével teljesen vagy részben el is tűnik.

Ott van például a már sokat emlegetett *prof házas* munka, aminek a részzeit, a szétvágott feszített vásznakot most is pakolgotom, és szuper, hogy a Budapest Galériában másképpen, de újra meg tudott valósulni.

KK(SG): Az egyetemi környezet váltotta azt ki, hogy te konceptuálisan tekintesz a festészetre? Ugye neked Bukta Imre volt a mestered, akinél Kiss Péter volt a tanársegéd. Kik is jártak az évfolyamodba? Illetve a velük való kapcsolatod mennyire határozta meg a gondolkodásodat?

BA: Az osztályom sokkal jobban, mint az évfolyam. Az időm java részét az osztályommal töltöttem a műteremben. Egy fantasztikus közegbe csöppentünk bele 2009-ben. Az akkori Bukta-osztályba, ami addig Szabados-osztály volt. Akkor már oda járt, a fölsőbb évfolyamokba, Borhi Balázs, Keresztesi Boti, Tranker Kata, Süveges Rita, Kemény Zsuzsi, Menyhárt Norbi, Koszorús Geri... Nagyon jó volt tizennyolc évesen ide becsúszni, és látni azt, ahogyan dolgoznak a nálunk idősebbek. Milyen dolgokat hoznak létre. Milyen motiváltak. Nem is kívánhattam volna jobb közeget, nagyon sokat tanultam tőlük.

KK(SG): Ezt a közeget valamennyire megtartottátok magatoknak? Utalva itt a *PÜDER-re*⁶ és *Jákotpusztára*⁷. Tehát azt a miliőt, ami ott a képzőn kialakult. Nyilván az is meghatározó, hogy a párod is képzőművész, és egy műteremben dolgoztok.

BA: Hogyne, teljesen. Mónival⁸ is és Lucával⁹ egy műteremben dolgozunk hárman. Én alaplól is társasági embernek gondolom magam, szeretek is úgy dolgozni. Fura lenne egyedül lenni egy műteremben, főleg mert még sosem voltam. Biztos kevésbé lennék motivált is, hiszen nagyon ösztönző, hogy együtt dolgozunk. Emellett ott van a Püder, ami kapcsán évről évre rájöttünk, hogy az együtt való gondolkodásból mennyi mindent lehet tanulni. Az egész egy könnyed kiállításból nőtte ki magát. Az első a Tinta Art Café¹⁰-ban volt. Vicces, ott éppen volt egy másik kiállítás, és mi a megnyitó előtt egy órával azt leszedtük, felinstalláltuk a miénket, aztán buli. Másnap mentünk délelőtt leszedni a mi

³ Bagi Attila 2017-es sorozata az „OUT!” címet viseli. https://payload.cargocollective.com/1/20/642357/10499746/YO_DSC_0097_670.jpg (Utolsó megtekintés: 2022. 05. 10.)

⁴ A MŰTŐ-s kiállítás címe „water swim with me” volt.

https://www.facebook.com/events/164711264177886/?_rdr

⁵ Ua., 2.

⁶ A PÜDER nem egy klasszikus értelemben vett művészcsoporthoz tartozik. A csoport tagjai a Magyar Képzőművészeti Egyetemen töltött tanulóévek, a barátság és a közös műteremben való dolgozás köti össze. Állandó tagjai: Bagi Attila, Dér Adrienn, Kárándi Mónika és Rózsa Luca Sára.

⁷ Jákotpuszta néven emlegettük azt a művésztelepet, aminek Bagi Attila, Kárándi Mónika és Rózsa Luca Sára a szervezője. Ami egyben a művésztelep helyszínül szolgáló Heves megyei tanyának a nevére utal.

⁸ Kárándi Mónika, Bagi Attila kedvese.

⁹ Rózsa Luca Sára

¹⁰ A *Tinta Art Café* 2018 és 2020 között a Bartók Béla út 1. alatt működő, kultúrkávézó, kocsma volt.

kiállításunkat, és visszaraktuk az eredetit. Az pedig tök jó, hogy három évre rá már a Vajda Lajos Stúdióban¹¹ állítottunk ki. Azt nagyon élveztük, akkor volt először időnk végiggondolni a dolgokat, hogy mi hogyan tudunk reagálni egymásra, mi a közös metszéspont a gondolkodásunkban, és arra hogyan. Akkor volt először, hogy kifejezetten a kiállításra dolgoztunk. Aminek ott láttuk a jó hozadékait az előző kiállításokhoz képest. A K11-ben¹² egy héttel előtte tudtuk meg, hogy lesz a kiállítás, és kiraktuk azt, ami volt. Ami azért sem volt jó, mert szerettünk volna kimozdulni abból, hogy négy barát csinál egy kiállítást, kvázi jelképeként a barátságunknak. Ez az első két alkalommal nem sikerült, de ezek kellett ahhoz, hogy rájövünk arra, hogy ez így nem működik. Ezután már nagyon jó volt a Vajdas, majd Győrben a Torulás¹³ kiállítás meg végképp. Elterveztük, beleálltunk, odafigyeltünk rá, motiváltuk egymást. Nem sajnáltuk az energiát és a költségeket sem arra, hogy ezt csináljuk. Lehetett mindenkire számítani, minden helyzetben, és ez nagyon fontos.

KK(SG): A művésztelepben mi az, ami fontos neked, vagy nektek?

BA: Amikor kitaláltuk, egyértelműen az volt a legfontosabb, hogy szeretnénk valahogy a kortársainkkal, ismerőseinkkel kialakítani egy sokkal közvetlenebb viszonyt. Egy platformot, ahol komolyabban beszélgethetünk, megismerhetjük egymást, azon túl, hogy összefutunk egy megnyitón, és megy a hevenyészett dumálgatás. Erre egy szuper lehetőségnek láttuk ezt, hogy valahol össze vagyunk zárva ennyien. Sok megkötés nem volt, csak hogy esténként mindenki prezentáljon, mivel nem ismert mindenki mindenkit. Ez arra is jó volt, hogy hamar feloldódtak a gátlások. Azóta is nagyon jó kapcsolatokat ápolunk. Tehát az egymás közötti kommunikációt szerettük volna másik szintre emelni. Ez volt a motiváció, és igazából még most is ez.

KK(SG): Szerintem nagyon izgalmas ez az attitűd. Kicsit hasonlít arra, ami a CSAKODÁban¹⁴ volt eddig felismerhető. Tehát úgy közösséget teremteni, hogy valakik a saját egyéni művészeti céljait háttérbe tudják helyezni mások érdekében. Ezáltal a többiek előtérbe kerülhessenek. Az eléggé fontos, hogy ti a saját művészeteket adjátok azért, hogy kvázi „megismerkedjete” mások művészetével.

BA: Ez így szépen hangzik.

KK(SG): Idealisztikusan hangzik, és az nagyon jó.

BA: Nagyon sokat jelentett, hogy az elsőnek még vége sem volt, de már a srácok mondták, hogy alig várják, hogy jöjjenek jövőre is. Ráadásul akkor a járvány eléggé meghatározta a mindennapjainkat, de itt mindenki elfelejtette minden problémáját. Én az Erasmuson töltött időhöz tudom leginkább hasonlítani. Amikor volt 3 hónap, és adtak pénzt, hogy tök jól eléljek. Eszembe

sem jutott semmi problémám. Ez is kicsit olyan. Ott vagy, arra kell koncentrálni, hogy csinálj valamit. Felkelj, egyél, beszélj, dolgozz, érezd jól magad. Ahogy egyre felnőttebbé válunk, egyre kevésbé van olyan időszak, akár csak napok, amikor a problémádat egy kicsit le tudod dobni magadról. Ettől tud olyan intenzív lenni ez az érzés, az ott töltött idő.

Nekem ez pont egy ilyen alkalom. Ezért is voltunk mi is bezsongva, hogy de jó, hogy rávettük magunkat ennek a szervezésére. Még annál is sokkal jobban alakultak, mint ahogy elképzeltük.

KK(SG): A harmadik olyan dolog, amit meg szerettem volna kérdezni, ami szerintem egy képzőművész kapcsán a legtöbb embert érdekelhet: te hogyan éled meg a mindennapjaidban a képzőművészetet? Mert az egy dolog, hogy műteremben alkotsz, és hazamész, és ott is képzőművész fogad, de ezen kívül te hogyan éled meg a mindennapjaidban ezt?

BA: Egy állandó szabadságot biztosít. A szó legjobb értelmében, azaz lehetőségem van arra, hogy én osszam be a saját időmet. Most is mennyire király, hogy délben itt ülünk és beszélgetünk, bár nem tudom, hogy konkrétan erre kérdezel-e rá. Nekem ez hihetetlen, főleg, hogy látom a közeli barátaimon is, hogy milyen irigylésre méltónak találják ezt a helyzetet. Persze van árnyoldala is; Mónival például sokszor le kellett üljünk megbeszélni azt, hogy meddig megyünk el, mi az, amit feláldozunk azért, hogy a műteremben töltsük az időnk javát. Ennek nyilván az a hátulütője, hogy az életed majdhogynem tervezhetetlen. Mind anyagi, mind életvitel szempontjából is.

KK(SG): De mégis, a hétköznapi élet szintjén hogyan éled meg?

BA: Nem tudom, nagyon szeretek alapvetően manuális dolgokat csinálni. Az most mindegy, hogy az éppen favágás vagy valaminek a festése, csavározás... Ha a kezemmel csinállok bármit, az tök jó. Ami a képzőművészetnek köszönhető, mert én nem ilyen gyerek voltam. Hanem olyan, hogy leesett a biciklimről a lánc, és szóltam a nagyapámnak, rakja vissza, mert én nem tudom, hogy kell. Hiába akarták megmutatni. Mondták, hogy segítek lemosni a kocsit. Nem. Szóval nálam ez ilyen szempontból fordítva alakult. Kényelmes gyerek voltam. Rajzolni meg festeni

¹¹ A szentendrei Vajda Lajos Stúdióban.

<https://www.facebook.com/events/vajda-lajos-st%C3%BADi%C3%B3/p%C3%BAder-vol3-momentary-paradise/297345898020479/> (Utolsó megtekintés: 2022. 05. 10.)

¹² A Király utca 11. alatt található VII. kerületi önkormányzat által üzemeltetett galéria.

<https://pixel.facebook.com/events/2220804754848295/> (Utolsó megtekintés: 2022. 05. 10.)

¹³ <https://www.torula.hu/puder-vol-4.html> (Utolsó megtekintés: 2022. 05. 10.)

¹⁴ A CSAKODA fiatal képzőművészekből álló csoport, melyet Trapp Dominika és Dés Márton alapított 2011 márciusában. A csoport 2011 és 2018 között működött aktívan.

<http://csakoda.hu/> (Utolsó megtekintés: 2022. 05. 10.)

persze szerettem, de a manualitás ezáltal csak később, szép lassan gyűrűzött be az életembe. Most már úgy tekintek erre, hogy ha úgy keresek pénzt (és persze jól is érzem magam), hogy csinállok valamit a kezemmel, az király.

KK(SG): És a főzés?

BA: Hát az persze; de jó, hogy erre rákérdeztél, el is felejtetem említeni. Abban tetőzik az egész, imádom. Majdhogynem ugyanolyan szinten köti le a figyelmemet, mint a műteremben töltött idő, abszolút precíziósan, érdeklődve, lelkesülve állok mindig oda az alapanyagokhoz. Egyébként ugyanúgy azt sem csináltam gyerekkoromban, a képző koliban kezdtem el kényeszerből, és egészen idáig eszkalálódott

KK(SG): Mi a következő terved, amin most dolgozol éppen?

BA: Most zártam le egy sorozatot, és kezdek el éppen egy másikat. Vannak viszonylag konkrét részei a terveimnek, persze most is tárgyokról és festményekről lesz szó, de nem teljesen állt még össze a fejemben, hogy hogyan is fog kinézni. Szeretnék a táblaképek mellett kiállítani kerámiakezeket, amik rajzokat fognak.

Ez részben onnan jött, hogy Pintér Gabihoz sokat járok át beszélgetni, nézegetem a rajzait. Eszembe jutott, hogy milyen méltatlanul alulreprezentált a rajzokból álló kiállítás a kortárs képzőművészetben. Legalábbis itthon biztos. Másrészt pedig pont ekkor csináltam a legutóbbi sorozatomnak az utolsó darabját, ami egy kerámiakéz, ami összeforr a kártyalapokkal, amiket fog. Ezekből összeállt, hogy milyen jó lenne, ha kezek tartanának rajzokat. Csak még azt nem tudom, hogy maradjon-e meg az efemer jellege, a tényleges rajzot fogja majd a kéz, vagy azt is kerámiából mintázam. Szóval ez a része még képlekeny.

